

7. Regeringens overvejelser og forslag i forbindelse med Bulgariens og Rumæniens optagelse i Den Europæiske Union

7.1. Traktatgrundlaget

Det forventes, at Bulgarien og Rumænien bliver medlemmer af Den Europæiske Union den 1. januar 2007.

Tiltrædelsestraktaten indgik den 25. april 2005 indebærer bl.a., at statsborgere i Bulgarien og Rumænien fra og med tiltrædelsesdatoen den 1. januar 2007 som udgangspunkt vil være omfattet af EU-rettens regler om visumfritagelse og om ophævelse af indrejse- og opholdsbegrænsninger i forbindelse med arbejdskraftens frie bevægelighed, etablering og udveksling af tjenesteydelser m.v.

Som følge heraf vil statsborgere i Bulgarien og Rumænien fra og med den 1. januar 2007 kunne indrejse og opholde sig her i landet i indtil 3 måneder fra indreisen.

Endvidere vil statsborgere i Bulgarien og Rumænien fra og med den 1. januar 2007 på lige fod med statsborgere i andre EU-lande kunne etablere selvstændig erhvervsvirksomhed samt levere eller modtage tjenesteydelser her i landet.

Tiltrædelsestraktaten muliggør en national overgangsordning, hvorefter arbejdstagere fra Bulgarien og Rumænien først efter en overgangsperiode opnår adgang til arbejdsmarkedet i Danmark i samme udstrækning og på samme vilkår som arbejdstagere fra Belgien, Cypern, Danmark, Finland, Frankrig, Grækenland, Irland, Italien, Luxembourg, Malta, Nederlandene, Portugal, Spanien, Storbritannien, Sverige, Tyskland og Østrig.

Overgangsordningen kan etableres på samme måde som overgangsordningen for Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn.

De nuværende medlemslande kan anvende en overgangsordning indtil udløbet af en periode på 5 år efter tiltrædelsesdatoen, dvs. frem til den 1. januar 2012. Det fremgår i den forbindelse, at Rådet inden udløbet af en periode på 2 år efter tiltrædelsesdatoen, dvs. inden den 1. januar 2009, gennemfører en undersøgelse af, hvordan overgangsordningerne fungerer. Ved afslutningen af undersøgelsen og senest den 1. januar 2009 underretter de nuværende medlemslande Kommissionen om, hvorvidt de agter at fortsætte med at anvende nationale foranstaltninger.

De nuværende medlemslande, der opretholder nationale foranstaltninger eller foranstaltninger i henhold til bilaterale aftaler ved udgangen af den 5-årige periode, dvs. frem til den 1. januar 2012, kan, hvis der

forekommer eller er risiko for alvorlige forstyrrelser på arbejdsmarkedet, og efter at Kommissionen er blevet underrettet herom, fortsætte med at anvende disse foranstaltninger indtil udløbet af en periode på 7 år efter tiltrædelsesdatoen, dvs. frem til den 1. januar 2014.

Et medlemsland, som undlader at indføre nationale foranstaltninger eller foranstaltninger i henhold til bilaterale aftaler eller inden udløbet af overgangsperioden afskaffer sådanne foranstaltninger, kan, hvis landet udsættes for eller forventer forstyrrelser på arbejdsmarkedet, som vil kunne udgøre en alvorlig risiko for levestandarden eller beskæftigelsen i en bestemt region eller i et bestemt erhverv, på baggrund af underretning herom af Kommissionen og de øvrige medlemslande anmode Kommissionen om at beslutte, at anvendelsen af artikel 1-6 i forordning 1612/68 helt eller delvis suspenderes med henblik på at genoprette en normal tilstand i den pågældende region eller i det pågældende erhverv. Kommissionen træffer afgørelse om suspensionen og dennes varighed og omfang senest 2 uger efter modtagelsen af en sådan anmodning og underretter Rådet om afgørelsen. Ethvert medlemsland kan senest 2 uger efter Kommissionens afgørelse anmode Rådet om at annullere eller ændre afgørelsen. Rådet træffer afgørelse om en sådan anmodning med kvalificeret flertal i løbet af højst 2 uger. I hastende og ekstraordinære tilfælde kan et medlemsland suspendere anvendelsen af artikel 1-6 i forordning 1612/68, idet landet efterfølgende giver Kommissionen en begrundet underretning herom.

Nationale foranstaltninger som omtalt ovenfor må ikke føre til, at statsborgere i Bulgarien og Rumænien får mere restriktive vilkår for adgangen til arbejdsmarkedet i de nuværende medlemslande end dem, der gælder på dato for undertegnelsen af tiltrædelsestraktaten, dvs. den 25. april 2005.

Det fremgår endvidere, at de nuværende medlemslande også i en periode, hvor der anvendes nationale foranstaltninger eller foranstaltninger i henhold til bilaterale aftaler, skal give arbejdstagere, der er statsborgere i medlemslandene – herunder Bulgarien og Rumænien – fortrinsstilling i forhold til arbejdstagere, der er statsborgere i tredjelande, for så vidt angår adgangen til arbejdsmarkedet.

Det fremgår ligeledes, at arbejdstagere fra de nye medlemslande og deres familiemedlemmer, som opholder sig og arbejder lovligt i et andet medlemsland, ikke må behandles mere restriktivt end arbejdstagere, der er tredjelandstatsborgere, og som opholder sig og arbejder i det pågældende medlemsland.

Herudover følger det af bilag til tiltrædelsesakten, at statsborgere i Bulgarien og Rumænien, der på til-